

Genusperspektiv och ”ojämlika” ord i riksdagen

Jag har letat upp ”ojämlika” ord på det här sättet: Det empiriska materialet är hämtat från Riksdagens protokoll (som finns på nätet). Jag har från riksmötena 2003/2004–2007/2008 (fem ”årgångar”) valt ut anföranden som är mellan 250 och 800 ord långa. (Totalt sett har under denna period 42546 anföranden hållits av manliga ledamöter och 29864 av kvinnliga. 19265 respektive 12693 av dessa höll sig inom intervallet 250 och 800 ords längd.) Jag har slumpmässigt samlat 12000 sådana anföranden från kvinnliga ledamöter och lika många från manliga ledamöter. Sedan har jag bara beaktat de 250 första orden i varje anförande. Det blir alltså 6 miljoner löpord (24000 ”texter” om 250 löpord vardera), jämnt fördelade över könen. Denna textsamling utgör vad man brukar kalla för en *korpus* i språkvetenskapen.

Jag har sedan räknat förekomster av graford (ord som bokstavssekvenser, utan lingvistisk analys, utan att göra skillnad på versaler och gemener) för de båda könen. Här nedan listar jag alla de graford som förekommer minst 300 gånger (alltså minst 50 förekomster per en miljon ord) och som är ”ojämlika” i den bemärkelsen att minst 60 % av förekomsterna kommer från talare av endera könet. Det blir 155 graford som uppfyller detta (fyrkantigt kvantitativa) kriterium. Jag har också skapat en lista, en textfil som finns på kurshemsidan, med dessa siffror för alla graford med minst 10 förekomster (oberoenda av grad av ”ojämlikhet”).

Eftersom ordlistan bygger på ett stort och representativt urval av riksdagsanföranden från perioden och gäller relativt frekventa graford är siffrorna i den klart signifikanta.

Några (öppna) frågor kring detta material

- (1) Kan man se någon semantisk systematik i vilka ord som faller ut som ”övervägande kvinnliga” respektive ”övervägande manliga” (i denna korpus, med detta kriterium)? Hur starka är dessa tendenser i så fall?
- (2) Kan man utifrån (1) dra några slutsatser om ett samband mellan riksdagsledamöters kön och vad de säger i talarstolen?
- (3) Vad kan man, om man anlägger ett genusperspektiv, säga om denna ordlista och om slutsatserna från (1) och (2)?

Ordlistan, enligt ovan

Tabellen visar graforden, andelen av förekomsterna som yttrats av en kvinnlig ledamot, andelen förekomster som yttrats av en manlig ledamot, totala antalet förekomster, antalet kvinnliga förekomster och antalet manliga förekomster. Siffrorna för överrepresenterat kön är i fetstil. (Graford bestående av enstaka bokstäver har troligtvis främst förekommit som initialer i namn.)

Listan är i första hand sorterad efter fallande grad av ”ojämlikhet”, i andra hand efter fallande frekvens, och slutligen alfabetiskt.

Graford (gemeniserad)	andel hos kvinnor	andel hos män	totalt antal	antal hos kvinnor	antal hos män
<i>äldreomsorgen</i>	81 %	19 %	414	335	79
<i>möjligen</i>	22 %	78 %	525	114	411
<i>punkten</i>	22 %	78 %	425	94	331
<i>kvinnors</i>	77 %	23 %	605	463	142
<i>kvinnorna</i>	75 %	25 %	399	300	99
<i>uppehållstillstånd</i>	75 %	25 %	356	267	89
<i>vägverket</i>	75 %	25 %	315	235	80
<i>kvinnor</i>	74 %	26 %	3758	2794	964
<i>otroligt</i>	74 %	26 %	472	347	125
<i>kvinna</i>	74 %	26 %	396	294	102
<i>landsbygden</i>	74 %	26 %	383	282	101
<i>östros</i>	26 %	74 %	333	88	245
<i>våld</i>	73 %	27 %	904	657	247
<i>jämställdhet</i>	73 %	27 %	437	321	116
<i>förmögenhetsskatten</i>	27 %	73 %	379	101	278
<i>peter</i>	28 %	72 %	671	186	485
<i>barnet</i>	71 %	29 %	413	294	119
<i>b</i>	29 %	71 %	362	105	257
<i>noterar</i>	29 %	71 %	339	100	239
<i>högskolor</i>	29 %	71 %	330	97	233
<i>barnen</i>	70 %	30 %	1243	870	373
<i>migrationsverket</i>	70 %	30 %	465	326	139
<i>barns</i>	70 %	30 %	308	217	91
<i>män</i>	69 %	31 %	1446	1000	446
<i>carl</i>	31 %	69 %	570	178	392
<i>asylsökande</i>	69 %	31 %	475	326	149
<i>socialministern</i>	69 %	31 %	437	302	135
<i>barnets</i>	69 %	31 %	312	215	97
<i>föräldrar</i>	68 %	32 %	1031	706	325
<i>lärare</i>	32 %	68 %	709	230	479
<i>sjuka</i>	68 %	32 %	539	367	172
<i>föräldrarna</i>	68 %	32 %	504	342	162
<i>unionen</i>	32 %	68 %	478	155	323
<i>skåne</i>	32 %	68 %	451	144	307
<i>mikael</i>	32 %	68 %	431	138	293
<i>bosse</i>	32 %	68 %	394	127	267

<i>hamilton</i>	32 %	68 %	371	117	254
<i>bistånd</i>	68 %	32 %	352	238	114
<i>försäkringskassan</i>	67 %	33 %	617	411	206
<i>kraftigt</i>	33 %	67 %	483	159	324
<i>socialstyrelsen</i>	67 %	33 %	467	313	154
<i>littorin</i>	33 %	67 %	433	143	290
<i>resonemang</i>	33 %	67 %	360	118	242
<i>barn</i>	66 %	34 %	4734	3102	1632
<i>arbetsmarknadsministern</i>	34 %	66 %	506	174	332
<i>andersson</i>	34 %	66 %	495	167	328
<i>skatten</i>	34 %	66 %	409	139	270
<i>ringholm</i>	34 %	66 %	378	127	251
<i>socialdemokratisk</i>	34 %	66 %	358	123	235
<i>moderata</i>	34 %	66 %	310	104	206
<i>regional</i>	66 %	34 %	300	198	102
<i>hemma</i>	65 %	35 %	728	474	254
<i>konstaterar</i>	35 %	65 %	669	236	433
<i>malmö</i>	35 %	65 %	466	161	305
<i>försvaret</i>	65 %	35 %	423	274	149
<i>fastighetsskatten</i>	35 %	65 %	412	143	269
<i>omsorg</i>	65 %	35 %	384	250	134
<i>sven-erik</i>	35 %	65 %	311	109	202
<i>familj</i>	65 %	35 %	309	202	107
<i>spel</i>	35 %	65 %	303	106	197
<i>skolan</i>	36 %	64 %	1603	574	1029
<i>hans</i>	36 %	64 %	1272	461	811
<i>mats</i>	36 %	64 %	959	349	610
<i>européiska</i>	36 %	64 %	904	328	576
<i>skatt</i>	36 %	64 %	741	268	473
<i>sven</i>	64 %	36 %	534	340	194
<i>praktiken</i>	36 %	64 %	494	178	316
<i>högskolan</i>	36 %	64 %	461	164	297
<i>tobias</i>	36 %	64 %	449	162	287
<i>forskningen</i>	36 %	64 %	443	160	283
<i>kulturministern</i>	64 %	36 %	439	282	157
<i>infrastruktur</i>	64 %	36 %	426	274	152
<i>familjer</i>	64 %	36 %	411	261	150
<i>skatteverket</i>	36 %	64 %	399	145	254
<i>väljarna</i>	36 %	64 %	325	117	208
<i>enighet</i>	36 %	64 %	320	114	206
<i>skattesänkningar</i>	36 %	64 %	309	112	197
<i>rehabilitering</i>	64 %	36 %	305	194	111
<i>övergrepp</i>	64 %	36 %	300	192	108
<i>fn</i>	63 %	37 %	791	501	290
<i>tillgång</i>	63 %	37 %	708	443	265
<i>underlag</i>	63 %	37 %	659	418	241
<i>regionala</i>	63 %	37 %	618	387	231

<i>skatter</i>	37 %	63 %	544	202	342
<i>stödet</i>	63 %	37 %	538	337	201
<i>slags</i>	37 %	63 %	511	188	323
<i>uppenbart</i>	37 %	63 %	505	185	320
<i>argument</i>	37 %	63 %	498	182	316
<i>sysselsättning</i>	37 %	63 %	441	163	278
<i>personalen</i>	63 %	37 %	397	252	145
<i>kalle</i>	37 %	63 %	382	142	240
<i>uppfattar</i>	37 %	63 %	325	119	206
<i>regioner</i>	63 %	37 %	311	196	115
<i>familjen</i>	63 %	37 %	304	191	113
<i>kritiken</i>	37 %	63 %	300	112	188
<i>kunskap</i>	62 %	38 %	1027	636	391
<i>besked</i>	38 %	62 %	971	368	603
<i>undrar</i>	62 %	38 %	868	538	330
<i>elever</i>	38 %	62 %	734	279	455
<i>universitet</i>	38 %	62 %	598	229	369
<i>ärenden</i>	62 %	38 %	551	343	208
<i>service</i>	62 %	38 %	495	305	190
<i>spännande</i>	62 %	38 %	434	267	167
<i>försvarsministern</i>	38 %	62 %	434	165	269
<i>tillstånd</i>	62 %	38 %	422	261	161
<i>ordet</i>	38 %	62 %	420	161	259
<i>hälsa</i>	62 %	38 %	413	257	156
<i>kammare</i>	38 %	62 %	404	154	250
<i>tanken</i>	38 %	62 %	394	148	246
<i>lennart</i>	38 %	62 %	379	144	235
<i>sanningen</i>	38 %	62 %	375	141	234
<i>punkter</i>	38 %	62 %	362	138	224
<i>eleverna</i>	38 %	62 %	359	138	221
<i>modellen</i>	38 %	62 %	353	135	218
<i>karlsson</i>	38 %	62 %	349	134	215
<i>avgifter</i>	38 %	62 %	322	123	199
<i>uppdrag</i>	61 %	39 %	1562	950	612
<i>lars</i>	39 %	61 %	1240	478	762
<i>nationella</i>	61 %	39 %	1165	715	450
<i>riksdagens</i>	39 %	61 %	1156	455	701
<i>parti</i>	39 %	61 %	1025	404	621
<i>liv</i>	61 %	39 %	880	540	340
<i>personal</i>	61 %	39 %	689	420	269
<i>odell</i>	39 %	61 %	662	256	406
<i>skola</i>	39 %	61 %	643	249	394
<i>par</i>	39 %	61 %	637	250	387
<i>nationell</i>	61 %	39 %	595	360	235
<i>å</i>	39 %	61 %	580	227	353
<i>boende</i>	61 %	39 %	571	348	223
<i>behandling</i>	61 %	39 %	557	339	218

<i>tydlig</i>	39 %	61 %	479	189	290
<i>nilsson</i>	39 %	61 %	461	179	282
<i>rapporten</i>	61 %	39 %	444	273	171
<i>uppdraget</i>	61 %	39 %	434	263	171
<i>veckan</i>	61 %	39 %	426	258	168
<i>danmark</i>	39 %	61 %	376	147	229
<i>beslutade</i>	61 %	39 %	374	229	145
<i>säkra</i>	61 %	39 %	372	226	146
<i>hållbar</i>	61 %	39 %	346	212	134
<i>riktlinjer</i>	61 %	39 %	346	211	135
<i>saken</i>	39 %	61 %	332	131	201
<i>ministern</i>	60 %	40 %	3121	1881	1240
<i>folkpartiet</i>	40 %	60 %	1620	641	979
<i>hjälp</i>	60 %	40 %	1254	756	498
<i>äldre</i>	60 %	40 %	1030	621	409
<i>kompetens</i>	60 %	40 %	781	469	312
<i>arbetslösheten</i>	40 %	60 %	571	228	343
<i>arbetslöshet</i>	40 %	60 %	523	208	315
<i>punkt</i>	40 %	60 %	483	191	292
<i>vuxna</i>	60 %	40 %	408	246	162
<i>utmärkt</i>	40 %	60 %	398	159	239
<i>bodström</i>	60 %	40 %	385	231	154
<i>verktyg</i>	60 %	40 %	358	215	143
<i>finansiera</i>	40 %	60 %	329	130	199
<i>väsentligt</i>	40 %	60 %	301	120	181